

Mitä hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäättöksen jälkeen?

Olet saanut hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäättöksen. Kerromme tässä työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksistä sekä vaihtoehtoista hylkäävän päätöksen jälkeen.

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen

Työkyvyn heikentymistä arvioitaessa käytetään sekä lääketieteellistä että sosiaalis-taloudellista arviointia. Sairauksien lisäksi työkyvyttömyyseläkehakemuksen arvioinnissa huomioidaan muun muassa eläkkeenhakijan koulutus, työkokemus ja ikä. Hakemusta ei hylätä minkään yksittäisen tekijän perusteella vaan kyse on aina kokonaisharkinnasta.

Työkyvyttömyyseläkehakemusta ratkaistessamme arvioimme, miten sairaudet rajoittavat hakijan työ- ja toimintakykyä sekä ansiomahdollisuuksia. Alle 60-vuotiaalla työkykyä ei arvioida pelkästään suhteessa omaan aiempaan työhön, vaan kaikkeen sellaiseen saatavilla olevaan työhön, jota hänen voidaan kohtuudella edellyttää tekevän. Yli 60-vuotiaalla työkykyä arvioidaan lievemmin ehdoin ja suhteessa omaan ammattiin ja viimeksi tehtyyn työhön.

Miksi eläkehakemus hylättiin?

Noin neljäsosa Melasta työkyvyttömyyseläkettä hakeneista saa hylkäävän päätöksen. Hylkäävien päätösten osuus on Melassa samalla tasolla kuin muissakin työeläkelaitoksissa.

Eläkehakemuksen hylkäämiseen voivat vaikuttaa esimerkiksi seuraavat asiat:

- lääketieteelliset löydökset ovat vähäiset
- sairaudet ovat oikealla lääkityksellä hallittavissa
- tilan toiminta jatkuu ennallaan sairauksista huolimatta
- tilan toiminnan jatkaminen on mahdollista esimerkiksi työjärjestelyin
- hakijalla on työkykyä jäljellä ja mahdollisuudet työskennellä muussa työssä.

Hyvä lääkärinlausunto on tärkeä

Niin Melassa kuin muissakin työeläkelaitoksissa lääketieteellinen arviointi tehdään hoitavan lääkärin kirjoittaman lausunnon perusteella. Vaikka Melan lääkäri ei henkilökohtaisesti tapaa hakijaa, hänellä on käytettävissään samat tiedot kuin hoitavalla lääkärillä. On tärkeää, että lääkärinlausunto on kirjoitettu huolellisesti ja tutkimustulokset sekä hakijan tilanne on kuvattu kattavasti.

Työkyvyttömyyseläkkeen hylkääminen ei tarkoita, että hakija

olisi terve. Mela ei kiistä sairauksien olemassaoloa, mutta olemme arvioineet, että työkyky ei sairauksista huolimatta ole alentunut tavalla, jota työkyvyttömyyseläkkeen saaminen edellyttää.

Päätöksestä valittaminen

Päätöksen liitteenä on ohje valituksen tekemistä varten. Tärkeintä on tehdä kirjallinen valitus valitusajassa. Valituksen voi laatia itse, mutta tarvittaessa Mela-asiamies voi auttaa sen tekemisessä.

Valituksen käsittelevä työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta (TELK) on Melasta ja muista työeläkelaitoksista riippumaton tuomioistuin. Jos päätös ei muutu, muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa edelleen vakuutusosikeuteen, joka on ylin muutoksenhakuaste sosiaalivakuutusasioissa.

Eläkettä voi hakea uudelleen

Hylkäävä päätös on tehty käytettävissä olevien selvitysten ja tämänhetkisen tilanteen pohjalta. Jos terveydentilasi heikkenee tai eläkkeeseen vaikuttavat olosuhteet muuttuvat olennaisesti, voit hakea työkyvyttömyyseläkettä uudelleen.

Harkitse myös näitä vaihtoehtoja

Hylkäävään päätöksen jälkeen on tärkeää pohtia, minkälaiset järjestelyt voisivat helpottaa työntekoasi tulevaisuudessa.

Apua voit saada esimerkiksi seuraavilta tahoilta:

- Työterveyshuolto
- Kuntoutus
- Kelan kuntoutus
- Työvoimapalvelut
- Työttömyysturva
- Välitä viljelijästä -projekti ja maakunnalliset hyvinvointihankkeet

Työterveyshuolto

Työkyvyn ylläpitäminen ja työkyvyttömyyttä aiheuttavien tekijöiden vähentäminen on olennainen osa työterveyshuollon toimintaa.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon perustana on tilakäynti, joka tehdään jokaiselle uudelle työterveyshuoltoon liittyneelle

tilalle ja uusitaan vähintään neljän vuoden välein. Tilakäyntien välillä työoloja seurataan työolosuhdehaastattelulla. Jos kuulut jo työterveyshuoltoon, tilakäynnin uusiminen tässä yhteydessä voi olla tarkoituksenmukaista.

Kuntoutus

Työeläkekuntoutuksen tavoitteena on ehkäistä työkyvyttömyyttä ja parantaa työssä jatkamisen mahdollisuuksia. Maatalousyrittäjällä on oikeus kuntoutukseen, jos hän ilman kuntoutusta todennäköisesti joutuisi lähivuosina jäämään työkyvyttömyyseläkkeelle.

Ammatillisen kuntoutuksen vaihtoehtoja ovat työkokeilu, uudelleenkoulutus tai elinkeinotoiminnan jatkamiseen annettava tuki, esimerkiksi avustus työtä helpottavan laitteen hankkimista varten.

Tarkempaa tietoa työeläkekuntoutuksen hakemisesta saat netisivuiltamme mela.fi/amatillinen-kuntoutus.

Kelan kuntoutus

Työeläkelaitokset vastaavat työelämässä olevien ja pitkään työskenneiden kuntoutuksesta. Kelalla on päävastuu niiden henkilöiden ammatillisesta kuntoutuksesta, jotka ovat vasta tulleet tai tulossa työelämään tai jotka ovat jääneet jo työelämästä pois.

Kelan ja työeläkelaitosten järjestämä ammatillinen kuntoutus on sisällöltään samanlaista. Lisäksi Kela voi järjestää harkinnanvaraista kuntoutusta, esimerkiksi kuntoutus- tai sopeutumisvalmennusta, ammatillisesti syvennettyä lääkinnällistä kuntoutusta, psykoterapiaa tai kuntouttavaa hoitoa. [Lue lisää kela.fi](https://mela.fi).

Työvoimapalvelut

Oletko harkinnut ammatinvaihtoa tai onko sinulla mahdollisuus työskennellä tilan ulkopuolella? TE-toimistot tarjoavat perinteisen työnvälityksen lisäksi erilaisia palveluita kuten työelämä- ja työnhakuvalmennusta ja työharjoittelua, joiden kautta voi löytää uusi ammatti.

Työttömyysturva

Saatat olla oikeutettu työttömyysetuuteen, jos sairautesi jatkuu, etkä voi sen takia osallistua yrityksen töihin ja jos Kelan sairausvakuutuksen päivärahan enimmäisaika on täyttynyt. Oikeutesi työttömyysturvaan voit selvittää TE-toimistosta [te-palvelut.fi](https://mela.fi/te-palvelut).

Apua Välitä viljelijästä -projektista

Melan Välitä viljelijästä -projekti auttaa haasteellisessa elämäntilanteessa olevia maatalousyrittäjiä ympäri Suomen. Jos koet, että henkiset voimavarasi tai työkykysi ovat koetuksella tai tarvitset apua taloudellisissa haasteissa, ota yhteyttä oman alueesi Väilitä viljelijästä -projektityöntekijään. Projektityöntekijät toimivat myös työkykykoordinaattoreina. Yhteystiedot: mela.fi/projekti.

Henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta saat myös Tyhy-neuvojalta. Muuta työkyvyn tukea saat Työkykypalveluistamme: mela.fi/tyokykypalvelut.

Turvaamme arkeasi, tuemme työtäsi!

Mela palvelee monipuolisesti

Mela-asiamiehet ja asiakaspalvelumme auttavat sinua kaikissa Mela-turvaan liittyvissä asioissa

• Hoida Mela-turvaasi verkossa mela.fi/asiointipalvelut

• Soita asiakaspalveluumme 029 435 2650 • Lähetä postia: PL 16, 02101 Espoo • Lähetä suojattua sähköpostia mela.fi